

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił B. L. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu, ponieważ komisja lekarska orzeczeniem z dnia 27 marca 2019r. ustaliła, iż jest całkowicie niezdolna do pracy, jednak całkowita niezdolność powstała po 29 lipca 1985r., tj. po ukończeniu 16 roku życia.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany i przyznania prawa do renty rodzinnej po ojcu H. S..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Rybniku wyrokiem z dnia 7 października 2021r. oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, iż B. L. urodziła się w dniu (...) Od 27 kwietnia 2014r. jest uprawniona do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Ma również ustalone prawo do renty socjalnej.

W dniu 21 stycznia 2019r. złożyła wniosek o ustalenie uprawnień do renty rodzinnej po zmarłym ojcu H. S..

Lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 22 lutego 2019r. stwierdził, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy do 30 czerwca 2022r., jednakże całkowita niezdolność do pracy powstała po 29 lipca 1985r., tj. po ukończeniu 16 roku życia. Komisja lekarska orzeczeniem z dnia 27 marca 2019r. potwierdziła powyższe orzeczenie, które stało się podstawą zaskarżonej decyzji.

Sąd I instancji podał także, iż ubezpieczona jest osobą głuchoniemą od dzieciństwa z bardzo słabym wykształceniem mowy. Porozumiewa się językiem migowym. Posiada wykształcenie zawodowe, które uzyskała w szkole dla osób niedosłyszących w R.. Pracowała jako krawcowa przez 19 lat, w tym ostatnie dwa lata w zakładzie pracy chronionej. Od siedmiu lat choruje na reumatyzm i toczeń rumieniowaty, powodujący zmiany zapalne w stawach dłoni uniemożliwiające wykonywanie pracy w wyuczonym zawodzie.

U ubezpieczonej rozpoznano toczeń rumieniowaty układowy, osteoporozę, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa lędźwiowego, zapalenie ścięgna Achillesa, głuchotę, stan po przebytej operacji z powodu zaćmy, zapalenie nadtwardówki oka prawego, centralną retinopatię surowiczą oka lewego i pseudosoczewkowatość tylną oka prawego i lewego. Stopień zaawansowania schorzeń reumatologicznych powoduje całkowitą niezdolność do pracy od 27 kwietnia 2014r. do 30 czerwca 2022r. Brak jednocześnie jakichkolwiek dowodów potwierdzających istnienie całkowitej niezdolności do pracy przed dniem 29 lipca 1985r. Istniejące wcześniej zmiany skórne mogły wynikać z wczesnego okresu tocznia skórniego, jednak nie powodowały całkowitej niezdolności do pracy. Schorzenie reumatologiczne jest natomiast schorzeniem przewlekłym, przebiegającym z okresami zaostrzeń i remisji. Jawne objawy choroby powodujące dolegliwości bólowe wielu stawów i entezopatii pojawiły się wiosną 2012r.

Rozpoznana głuchota, istniejąca od wczesnego dzieciństwa nie powoduje u ubezpieczonej całkowitej, a jedynie częściową niezdolność do pracy. Z tym schorzeniem ukończyła szkołę i pracowała w wyuczonym zawodzie do czasu pojawienia się schorzeń reumatologicznych. W tym okresie w zakresie narządu słuchu nie nastąpiła żadna zmiana.

Przechodząc do rozważań Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2019r. poz. 300 ze zm.) dzieci mają prawo do renty rodzinnej :

- do ukończenia 16 lat,
- do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia albo,
- bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt.1 lub 2.

W ocenie Sądu I instancji, w świetle wyników przeprowadzonego postępowania, nie ulega wątpliwości, iż w chwili obecnej ubezpieczona w związku z rozpoznaniem schorzeniem reumatologicznym jest całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu art. 12 powołanej wyżej ustawy, jednakże brak jest podstaw do przyjęcia, że niezdolność ta powstała przed ukończeniem 16 roku życia. Niewątpliwie również istniejąca u niej od wczesnego dzieciństwa głuchota nie może być podstawą do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Powoduje ona bowiem jedynie częściową niezdolność. Za takim przyjęciem przemawiają bowiem zgodne opinie biegłych, które jako wydane w oparciu o wysoce specjalistyczną wiedzę, po przeanalizowaniu historii choroby ubezpieczonej, przekonywująco uzasadnione, Sąd uznał za wiarygodne.

Przyjmując zatem, iż ubezpieczona nie spełnia koniecznych przesłanek do przyznania jej prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu na podstawie cytowanego art. 68 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd Okręgowy z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z art. 15zszs² ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020r. poz. 374) oddalił odwołanie, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła ubezpieczona, zaskarżając wyrok w całości.

Powołując się na zarzut naruszenia:

- 1) przepisów postępowania, które miały wpływ na wynik zapadłego w sprawie orzeczenia, tj.:
 - a) art. 232 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez nieprawidłowe zastosowanie, polegające na:
 - braku wszechstronnego zebrania i oceny materiału dowodowego w sposób prowadzący do nierozpoznania istoty sprawy,
 - wykazaniu faktów w sposób przekraczający granice swobody oceny dowodów, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w wyniku niesłusznego dania wiary opinii biegłych sądowych, którzy uznali ją za całkowicie niezdolną do pracy po ukończeniu 16 roku życia,
 - wobec niejednoznacznych i pobieżnych opinii biegłych z zakresu otolaryngologii oraz reumatologii, przez co wyrok Sądu I instancji oparty jest na założeniach, a nie prawidłowo ustalonym stanie faktycznym;
 - b) art. 235² § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez bezpodstawne pominięcie dowodu z zeznań świadków D. A., J. L., E. Z. oraz M. P., podczas gdy dowód z przesłuchania świadków jest istotny ze względu na niepełne opinie biegłych sądowych, którzy nie są w stanie jednoznacznie stwierdzić z uwagi na brak dokumentacji medycznej, czy była całkowicie niezdolna do pracy przed ukończeniem 16 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole;
 - c) art. 253² § 1 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez bezpodstawne pominięcie dowodu z opinii biegłego z zakresu dermatologii, podczas gdy dowód ten jest istotny dla rozstrzygnięcia wątpliwości ujawnionych w opinii biegłego sądowego z zakresu reumatologii M. K. odnośnie pojawienia się u niej w okresie dzieciństwa i w okresie dojrzewania plam skórnych (toczeń skórny) mogących być przyczyną zdiagnozowanego później tocznia rumieniowatego układowego;

2) przepisów prawa materialnego, tj. art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polegającego na błędnym ustaleniu, że nie stała się osobą całkowicie niezdolną do pracy przed ukończeniem 16 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole, co doprowadziło do wniosku, że nie przysługuje jej prawo do renty rodzinnej po zmarłym ojcu

- skarżąca wniosła o:

1) ponowne rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. wniosku dowodowego zgłoszonego w odwołaniu poprzez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków D. A., J. L., E. Z. oraz M. P. celem wykazania faktu: od kiedy jest głuchoniema, jakie placówki oświatowe kończyła, jakiego wsparcia wymagała i obecnie wymaga, od kiedy występują u niej schorzenia skóry, zdiagnozowane później jako toczень, jak objawiały się schorzenia skóry, jakie leczenie stosowano;

2) ponowne rozpoznanie na podstawie przepisu art. 380 k.p.c. wniosku dowodowego zgłoszonego w odwołaniu poprzez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu dermatologii, celem ustalenia okresu, kiedy powstała u niej niepełnosprawność (całkowita niezdolność do pracy) związana ze zdiagnozowanym w późniejszym czasie toczniem rumieniowatym układowym;

3) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie prawa do renty rodzinnej od dnia złożenia wniosku;

4) zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje, w tym zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych,

ewentualnie domagając się uchylenia w całości zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej nie zasłużyła na uwzględnienie.

Wśród zgłoszonych w niej zarzutów wiodącymi są dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego, wymagające oceny w pierwszej kolejności. Wszak prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na podstawie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997r., II CKN 60/97, OSNC 1997, nr 9, poz.128).

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego.

Wbrew odmiennemu stanowisku skarżącej Sąd Okręgowy ocenił materiał dowodowy w granicach zakreślonych przytoczonym przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Reguła wyrażona

w tym przepisie jest nierozzerwalnie związana z zasadą swobodnej oceny dowodów, zaś ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999r., II UKN 685/98). Jeżeli więc z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena tych dowodów może być

skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Skuteczne zarzucenie naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga tym samym wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Jedynie to może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998r., III CKN 4/98, Lex Polonica nr 2111041).

W opozycji do twierdzeń odwołującej, Sąd I instancji zebrany materiał dowodowy poddał właściwej ocenie i Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się, by analiza wyników postępowania dowodowego doprowadziła ten Sąd do wnioskowania sprzecznego z zasadami logiki, bądź zasadami doświadczenia życiowego. Apelacja nie dostarczyła uzasadnionych argumentów, mogących ocenę tę zmienić. Wywody apelacji, sprowadzając się do podważenia oceny dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy, stanowią polemikę z prawidłowymi ustaleniami tego Sądu. Sąd Apelacyjny nie znajduje podstaw do zakwestionowania tej oceny, jako dokonanej bez naruszenia granic swobodnej oceny dowodów, zakreślonej art. 233 § 1 k.p.c.

Wskazać przy tym należy, iż ocena dowodów jest istotą sędziowskiego wymiaru sprawiedliwości i dla skutecznego zakwestionowania oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji konieczne jest wykazanie, że sąd ten dokonując oceny dowodów w sposób rażąco naruszył podstawowe reguły oceny, a więc zasady logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, prawidłowego wnioskowania. Przepis ten zawiera nakaz - nie doznający wyjątku, aby wyrażona ocena w aspekcie wiarygodności dokonana była na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału w sprawie oraz uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego

z dnia 29 października 1996r., III CKN 8/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 30). Sąd Okręgowy, w żadnej mierze nie uchybił żadnemu z kryteriów wymaganych przez omawianą normę, czyniąc niewadliwe ustalenia faktyczne, stanowiące podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Spór w rozpatrywanym przypadku dotyczy uprawnień B. L. do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 9 grudnia 2018r. ojcu H. S..

Stosownie do treści prawidłowo powołanego przez Sąd I instancji art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021r., poz. 291 ze zm.) przedmiotowe świadczenie przysługuje dzieciom własnym, dzieciom drugiego małżonka i dzieciom przysposobionym:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Przypadająca na dzień 29 lipca 1969r. data urodzenia skarżącej, wymagała rozpatrywania jej uprawnień do stanowiącego przedmiot sprawy świadczenia poprzez pryzmat uregulowania przewidzianego w pkt 3 powołanego przepisu, sprowadzając się do oceny, czy do ukończenia nauki w szkole, jednak nie później niż do osiągnięcia 25 lat, stała się ona co najmniej osobą całkowicie niezdolną do pracy lub całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji (por. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2006r., II UZP 10/06, ONSP 2007, nr 5-6, poz. 75).

W tym miejscu przypomnieć wypada, iż po myśli art. 12 ust. 2 powołanej ustawy całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Dokonując analizy pojęcia "całkowita niezdolność do pracy" należy brać natomiast po uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiegokolwiek pracy), jak i ekonomiczne - całkowitą utratę zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiegokolwiek pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2010r.,

II UK 353/09, LEX 604226).

Nie sposób również pominąć, iż podstawą do przyznania świadczenia uzależnionego od istnienia niezdolności do pracy jest przygotowana przez biegłych ocena stanu zdrowia osoby ubiegającej się o nie. Nie są natomiast brane pod uwagę subiektywne odczucia zainteresowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2013r., I UK 650/12, LEX nr 1341963), czy też zeznania świadków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2002r., II UKN 701/00, LEX nr 559961), w związku z czym nie mógł znaleźć uznania Sąd Apelacyjny zawarty w apelacji wniosek dotyczący dowodu z zeznań świadków. Tym bardziej, iż istnienie schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi samodzielnej przyczyny uznania niezdolności do pracy (por. wyrok Sąd Najwyższego z dnia 12 lipca 2005r., II UK 288/04, OSNAPIUS 2006, nr 5-6, poz. 99). Samo występowanie nawet szeregu schorzeń nie jest wszak tożsamy z istnieniem niezdolności do pracy nimi spowodowanej, o ile nie powodują naruszenia sprawności organizmu w rozumieniu powołanych przepisów.

Jednocześnie ze względu na specjalistyczny charakter wiedzy wymaganej przy ocenie rodzaju schorzeń i stopnia ich zaawansowania decydujących o zdolności danej osoby do pracy, sąd zobligowany jest oprzeć się na opinii biegłych i nie może dokonywać ustaleń we wskazanym powyżej zakresie wbrew wnioskowi wynikającemu z prawidłowo sporządzonych

i uzasadnionych opinii biegłych sądowych (por np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2007r., III UK 130/06, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 113; z dnia 24 lutego 2010r., II UK 191/09, LEX nr 590238 oraz z dnia 12 stycznia 2010r., I UK 204/09, LEX nr 577813). Innymi słowy, sąd nie może rozstrzygnąć w kwestii medycznej wbrew opinii biegłego specjalisty. Odmienne rozstrzygnięcie musi być oparte na wiedzy medycznej, a więc opinii biegłego z danej dziedziny medycyny (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 maja 2009r., II UK 211/08, LEX nr 509035; z dnia 10 stycznia OSNP 2012, nr 5-6, poz. 77; z dnia 14 maja 2009r., II UK 211/08, LEX nr 509035), zaś opinia biegłych, która nie przekonała sądu, nie może być przez niego weryfikowana, a zwłaszcza dyskwalifikowana na podstawie kryteriów (logicznego myślenia, doświadczenia życiowego, wiedzy powszechnej), które nie obejmują specjalistycznej wiedzy medycznej (wyroki Sądu Najwyższego z 14 maja 2009 r., II UK 211/08, LEX nr 509035; z 10 stycznia 2012 r., I UK 235/11, OSNP 2012 nr 5-6, poz. 77).

Jak trafnie przyjął Sąd I instancji, także zdaniem Sądu Apelacyjnego, B. L. nie spełnia przesłanek wymaganych do przyznania objętego sporem świadczenia, gdyż nie stała się osobą całkowicie niezdolną do pracy w okresach, o których mowa w cytowanym na wstępie art. 68 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyzsza okoliczność jednoznacznie wynika bowiem z materiału zgromadzonego w postępowaniu przed Sądem I instancji, który dla wyjaśnienia spornej kwestii daty powstania całkowitej niezdolności ubezpieczonej do pracy dopuścił dowód z opinii dwóch biegłych specjalistów z zakresu otolaryngologii oraz dwóch reumatologów, a zatem lekarzy reprezentujących dziedziny medycyny adekwatne do rodzaju rozpoznanych u niej schorzeń,

w związku z którymi czyni starania o rentę rodzinną, w zgodnej ocenie których brak jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, aby jej całkowita niezdolność do pracy spowodowana toczniem rumieniowatym układowym powstała przed datą 27 kwietnia 2014r.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił cytowane opinie biegłych i uczynił je podstawą swoich ustaleń. Za ich rzetelnością przemawia zaś to, że zostały sporządzone w oparciu o obszerny wywiad chorobowy, analizę przedstawionej dokumentacji medycznej oraz

wyniki bezpośrednich badań przedmiotowych. Biegli szczegółowo wyjaśnili etiologię diagnozowanych dolegliwości, przebieg procesów chorobowych oraz aktualny stopień nasilenia schorzeń i ich wpływ na zdolność ubezpieczonego do pracy. Dokonana przez autorów opinii ocena stanu zdrowia apelującej jest kompleksowa i pełna, zaś sformułowane przez biegłych konkluzje na temat daty powstania jej całkowitej niezdolności do pracy, zostały logicznie i przekonywująco uzasadnione, dodatkowo znajdując także potwierdzenie

w przebiegu jej aktywności zawodowej - od 1992r. przez ponad 19 lat pracowała początkowo jako krawcowa, a następnie szwaczka.

Zwraca również uwagę okoliczność, iż Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w R. orzeczeniem z dnia 23 listopada 2000r. zaliczył B. L. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe, stwierdzając jednocześnie, iż o ile sama niepełnosprawność istnieje od dzieciństwa, o tyle ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 11 października 2000r. Orzeczenie to stanowiło podstawę przyznania jej renty socjalnej.

Jakkolwiek niepełnosprawność nie jest odpowiednikiem niezdolności do pracy, jednak również w orzeczeniu o zaliczeniu ubezpieczonej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, przy niepełnosprawności istniejącej od dzieciństwa, także nie stwierdzono, aby ustalony stopień niepełnosprawności datował się od tej samej daty.

Nie sposób jednocześnie nie zauważyć, iż starania o rentę z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczona podjęła już w grudniu 2010r., jednak wobec faktu, iż zarówno lekarz orzecznik w orzeczeniu z dnia 31 marca 2011r., jak i komisja lekarska orzeczeniem z dnia 11 maja 2011r. nie stwierdzili niezdolności do pracy, decyzją z dnia 17 maja 2011r. odmówiono jej prawa do przedmiotowego świadczenia.

Z kolei z dokumentacji medycznej dotyczącej wniosku skarżącej o rentę z tytułu niezdolności do pracy, z którym wystąpiła w 2014r., jednoznacznie wynika, iż początek zachorowania z powodu tocznia rumieniowatego układowego datuje się na jesień 2012r., co też w pełni koresponduje ze wspomnianymi wyżej wnioskami biegłych zwłaszcza z zakresu reumatologii, iż jej całkowita niezdolność do pracy istnieje od 27 lipca 2014r.

Kompetentnym, rzeczowym i należycie umotywowanym wnioskom specjalistycznych opinii na temat daty powstania całkowitej niezdolności do pracy, apelująca w istocie nie przeciwstawiła żadnych argumentów, zwłaszcza medycznych, mogących podważyć ich wiarygodność, powołując się wyłącznie na swoje subiektywne odczucia, nie znajdujące jednak jakiegokolwiek potwierdzenia w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Podkreślić przy tym wypada, iż wynikająca z art. 286 k.p.c. możliwość zażądania przez sąd dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych, wcale nie oznacza, że w każdym przypadku jest to konieczne, potrzeba taka może bowiem wynikać z okoliczności sprawy i podlega ocenie sądu orzekającego. Dlatego nie ma uzasadnienia wniosek

o powołanie kolejnego biegłego (biegłych) w sytuacji, gdy złożona już opinia jest niekorzystna dla strony. Zgłaszając taki wniosek, strona winna wykazać błędy, sprzeczności lub inne wady w złożonych do akt sprawy opiniach biegłych, które dyskwalifikują te opinie, uzasadniając tym samym powołanie dodatkowych opinii. Sąd ma zatem obowiązek dopuszczenia takiego dowodu wówczas, gdy zachodzi tego potrzeba, w szczególności, gdy w sprawie zostały wydane sprzeczne opinie biegłych, przy czym nawet sprzeczność konkluzji opinii biegłych w zakresie zdolności do pracy wydanych w różnym czasie (np. w toczących się kolejno postępowaniach z udziałem tych samych stron) nie powoduje obowiązku sięgania przez sądy po instrumenty wymienione w art. 286 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego:

z dnia 24 czerwca 2008r., I UK 373/07, LEX nr 496398, z dnia 5 sierpnia 2008r., I UK 20/08, LEX nr 500231, z dnia 5 maja 2009r., I UK 1/09, LEX nr 515412, z dnia 1 września 2009r.,

IPK 83/09, LEX nr 550988, z dnia 16 września 2009r., I UK 102/09, LEX nr 537027, jak również dnia 10 marca 2011r., II UK 306/10, LEX nr 885008). Żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest tym samym bezpodstawne, jeżeli sąd uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania

(por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999r., II UKN 69/99, OSNAPiUS 2000, nr 23, poz. 864 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1999r., II UKN 158/99, OSNAPiUS 2001, nr 2, poz. 51), zaś potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać

z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonych opinii (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 807).

Opisana wyżej sytuacja z całą pewnością nie występuje w rozpatrywanej sprawie, w której wszyscy wypowiadający się biegli są zgodni co do tego, iż całkowita niezdolność B. L. do pracy nie powstała do pracy w okresach uprawniających do objętej sporem renty rodzinnej.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny nie znalazł również podstaw do uwzględnienia zawartego w apelacji wniosku w przedmiocie dowodu z zakresu dermatologii, albowiem jak zaznaczono wyżej o niezdolności do pracy nie decyduje samo występowanie określonych schorzeń (w tym wypadku zmian skórnych), a spowodowane tymi schorzeniami określone naruszenie sprawności organizmu (tutaj skutkujące niezdolnością do wykonywania jakiegokolwiek pracy).

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Apelacyjny, uznając apelację ubezpieczonej za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.

/-/ SSA Antonina Grymel